

DOMÈNEC TERRADELLAS
(1713-1751)

TE DEUM SOLEMNE

PER A SOLISTES, COR I ORQUESTRA

Edició crítica
Sergi Casademunt i Fiol



Te Deum Solemne

Domènec Terradellas

1a edició: novembre 2023

© De l'edició crítica: Sergi Casademunt i Fiol

© Digital Sheet Music, S.L.

email: info@notesincloud.com

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

Imprès a: Service Point

Dipòsit legal: B 21920-2023

ISMN: 979-0-9018914-9-4

Material de lloguer (partitura general i particel·les):

DINSIC Distribucions Musicals, S.L.

www.dinsic.com

e-mail: dinsic@dinsic.com

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la reprogramació i el tractament informàtic, i també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'autor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establetes per la llei.

Distribueix: **DINSIC Distribucions Musicals, S.L.**
email: dinsic@dinsic.com
www.dinsic.com

Domènec Terradellas fou un dels pocs músics catalans del barroc que va fer carrera a Europa. Nascut a Barcelona el 1713, segurament es formà com a músic a la catedral de Barcelona amb el seu Mestre de Capella, Francesc Valls. De molt jove, però, va marxar a Itàlia on estudià amb Francesco Durante al *Conservatorio dei Poveri* de Nàpols.

Començà la seva carrera amb un Oratori, el *Giuseppe riconosciuto*, representat el 1736, però de seguida es decantà cap a l'òpera estrenant l'any 1739 *Astarto*. I el 1743 aconseguí el primer èxit teatral amb la *Merope*, fet que li va facilitar que l'anomenessin Mestre de Capella de *Santa Maria di Montserrat* on només es va estar dos anys. Tot i el poc temps que en va ser Mestre, va compondre molta música religiosa, que a part de servir al culte d'aquella església, es va difondre per tot Europa i inclús Amèrica. De les seves obres religioses en trobem còpies a Itàlia, Anglaterra, Alemanya, Suïssa, Bèlgica, Espanya i també a Mèxic. Tot i la difusió que tingué l'obra religiosa, se l'ha conegut molt més per la seva aportació a l'òpera. Va viatjar a Londres el 1746 on estrenà *Mitridate i Bellerofone*, competint amb les òperes de G. F. Händel.

De retorn a Itàlia estrenà a Venècia *Imeneo in Atene* el 1750 i a Roma la seva última òpera, *Sesostri re d'Egitto* el 1751. Va morir poc després.

El Te Deum, porta l'adjectiu de “solemne”.¹ això em fa suposar que podria ser el que escrigué a Roma, segons ens diu Montserrat Molí i Frigola,¹ pel naixement de l'Infanta Maria Isabel de Nàpols el 19 de setembre de 1740. En aquell moment era Mestre de Capella de l'ambaixador d'Espanya a Roma, el cardenal Acquaviva.

D'aquesta obra que jo sàpiga, només se'n conserva una còpia a la *Biblioteca Universitaria Estense* de Mòdena i és la que he utilitzat per a aquesta edició.

A la Catedral de Salamanca s'hi conserva un altre “Tedeum A Quattro Voci Concertato / Con Violini Oboe Trombe, e Corni/ Del Sigre. / Domenico Terradellas “ amb música diferent.

Aquest Te Deum ja va ser interpretat amb la meva transcripció i sota la direcció de Jordi Savall, per La Capella Reial de Catalunya i Le Concert des Nations, en el concert homenatge a la memòria d'Ernest Lluch celebrat el 28 de juliol del 2001 a l'església de Torroella de Montgrí.

Sergi Casademunt i Fiol

La font manuscrita

És un manuscrit en paper de 223x303 mm amb les particel·les separades de totes les veus i instruments. A la particel·la de l'oboè primer li falta l'últim full.

El seu títol és *Te Deum Solemne / del Sig. Terradellas*. La seva signatura a la *Biblioteca Universitaria Estense* és Mus. F. 1167 (1-19).

L'estrucció de l'obra combina els tutis amb fragments destinats als solistes. El cor té molta presència en tota l'obra i alterna els fragments homofònics amb els fugats. Les quatre àries destinades als solistes les distribueix d'una manera especial. Comença el Baix amb una melodia molt senzilla, acompanyat per la corda i dos fagots. Segueix el Tenor, amb una melodia una mica més florida, que és acompanyat només per la corda. El Contralt ja té més moviment melòdic i a més de la corda incorpora dues flautes. I l'últim fragment a solo és per a la Soprano amb molt més virtuosisme vocal, acompanyada per la corda i dos oboès.

Criteris d'edició

En ser una edició pràctica i partir d'un manuscrit molt ben copiat i amb molt pocs errors no hi ha aparell crític.

S'han conservat les armadures originals, això vol dir que tenen una alteració menys de les que actualment escriuríem.

Els lligats s'han repetit en els fragments iguals que no en tenien, i s'han de prendre com a indicacions del que són: fraseig musical.

Els símbols dinàmics dels violins també els he posat en les veus que no els tenien. El vent en general no té indicacions dinàmiques.

A la particel·la de l'oboè primer, tal com hem dit abans, li falta l'últim full. A partir del compàs 68 de l'últim numero *In te Domine speravi* he reconstruït la seva veu a partir dels fragments anteriors.

Les trompetes i trompes s'han conservat en la seva tonalitat.

El xifrat del baix continu s'ha escrit segons el criteri actual o sigui, a dalt la xifra més alta. Agraeixo l'ajuda per aquest tema de Dani Espasa, expert músic i continuista.

El text s'ha regularitzat segons el *Liber Usualis*.

¹ Montserrat Molí Frigola COMPOSITORES E INTERPRETES ESPAÑOLES EN ITALIA EN EL SIGLO XVIII. Cuadernos de Sección. Música 7. (1994), p. 9-125. ISSN: 0213-0815

Pero sobre todo compone para celebrar el Nacimiento de la Infanta María Isabel de Nápoles, un «solemne Te Deum y una Misa pontifical», oficiados el 19 de setiembre (1740) por el Arzobispo Rossi de Taranto en el Santo Spirito de los Napolitanos.

Domènec Terradellas fue uno de los pocos músicos catalanes que hizo carrera en Europa. Nacido en Barcelona el 1713, seguramente se formó como músico en la Catedral de Barcelona con su Maestro de Capilla, Francesc Valls. De muy joven marchó a Tália donde estudió con Francesco Durante en el *Conservatorio dei Poveri* de Nápoles.

Empezó su carrera con un Oratorio, el *Giuseppe riconosciuto*, representado en 1736, pero enseguida se dabantó hacia la ópera, estrenando en el año 1739 *Astarto*. Y en 1743 consiguió su primer éxito teatral con la *Merope*, hecho que le facilitó ser nombrado Maestro de Caoilla de Santa María de Montserrat, donde sólo estuvo dos años. A pesar del poco tiempo que fue Maestro, compuso mucha música religiosa, que además de servir al culto de aquella iglesia, se difundió por toda Europa, e incluso América. De sus obras religiosas se encuentran copias en Italia, Inglaterra, Suiza, Bélgica, España u también México. A pesar de la difusión que tuvo su obra religiosa, se le ha conocido mucho más por su aportación a la ópera. Viajó a Londres en 1746 donde estrenó *Mitriade i Bellerfonte*, compitiendo con las óperas de G. F. Händel.

De vuelta a Italia estrenó en Venecia *Imeneo in Atene* en 1759 y en Roma su última ópera, *Sesostri re d'Egitto* en 1751. Murió poco después.

El Te Deum lleva el adjetivo de “solemne”. Y esto hace suponer que podría ser el que escibió en Roma, según dice Montserrat Molí i Frigola,¹ para el nacimiento de la Infanta María Isabel de Nápoles el 19 de septiembre de 1740. En aquel momento era Maestro de Capilla del Embajador del España en Roma, el cardenal Acquaviva.

De esta obra que yo sepa, solo conserva una copia en la *Biblioteca Universitaria Estense* de Módena y es la que he utilizado para esta edición. En la Catedral de Salamanca se conserva otro “*Tedeum A Quattro Voci Concertato / Con Violini, Oboe, Tormbe, e Corni / Del Sigre./ Domenico Terradellas*” con música diferente.

Este Te Deum se interpretó con mi transcripción y bao la dirección de Jordi Savall, por La Capella Reial de Catalunya i Le Concert des Nations, en el concierto homenaje a la memoria de Ernest Lluch celebrado el 28 de julio de 2001 en la iglesia de Torroella de Montgrí.

Sergi Casademunt i Fiol

La fuente manuscrita

Es un manuscrito en papel de 223 x 303 mm, con las particulas separadas. En la particela de oboe falta la última hoja. Su título es *Te Deum Solemne / del Sig. Terradellas*. La seva signatura a la *Biblioteca Universitaria Estense* es Mus. F. 1167 (1-19).

La estructura de la obra combina los tutti con fragmentos destinados a solistas. El coro tiene mucha presencia en toda la obra y alterna fragmentos homofónicos con los fugados. Las cuatro árias destinadas a los solistas las distribuye de una forma especial. Empieza el bajo con una melodía muy sencilla, acompañado por la cuerda y dos fagotes. Sigue el Tenor, con una melodía un poco más florida, que es acompañada solo por la cuerda. El Contralto ya tiene más movimiento melódico y además de la cuerda incorpora dos flautas. Y el último fragmento a solo es para la Soprano con mucho más virtuosismo vocal, acompañada por la cuerda y dos oboes.

Criterios de edición:

Al ser una edición práctica de un manuscrito muy bien copiado y con muy pocos errores, no hay apartado crítico.

Se han conservado las armaduras originales, esto quiere decir que tienen una alteración menor de las que actualmente escribiríamos.

Los ligados se han repetido en los fragmentos iguales que no tenían, y hay que tomarlos como lo que son, indicaciones del fraseo musical.

Los símbolos dinámicos de los violines también los he añadido en las voces que no los tenían. El viento en general no tiene indicaciones dinámicas.

En la parte del oboe primero, tal como se ha dicho antes, falta la última hoja en el original. A partir del compás 68 del último número *In te Domine speravi* he reconstruido su parte a partir de los fragmentos anteriores.

Las trompetas y las trompas se han conservado en su tonalidad.

El cifrado del bajo continuo se ha escrito según criterio actual, o sea, la cifra más alta en la parte de arriba.

Agradezco la ayuda para este tema a Dani Espasa, músico experto y continuista.

El texto se ha regularizado según el *Liber Usualis*.

¹ Montserrat Molí Frigola COMPOSITORES E INTERPRETES ESPAÑOLES EN ITALIA EN EL SIGLO XVIII. Cuadernos de Sección. Música 7. (1994), p. 9-125. ISSN: 0213-0815

Pero sobre todo compone para celebrar el Nacimiento de la Infanta María Isabel de Nápoles, un «solemne Te Deum y una Misa pontifical», oficiados el 19 de setiembre (1740) por el Arzobispo Rossi de Taranto en el Santo Spirito de los Napolitanos.

TE DEUM SOLEMNE BY DOMÈNEC TERRADELLAS

Domènec Terradellas was one of the few Baroque-era Catalan musicians to enjoy a career in other European countries. Born in Barcelona in 1713, he most probably first studied music at Barcelona Cathedral with the Chapel Choirmaster, Francesc Valls. He then moved to Italy at a young age where he studied with Francesco Durante at the *Conservatorio dei Poveri* in Naples.

He started his composing career with the oratorio *Giuseppe riconosciuto* which was first performed in 1736. He then swiftly moved on to opera compositions with his first, *Astarto*, opening in 1739. The production of his next opera, *Merope*, in 1743 was so successful that it paved the way for his being named Chapel Choirmaster at *Santa Maria di Montserrat* in Italy. Although he only remained in the post for two years, during that time he composed numerous religious music pieces which were used in the church and also spread around Europe and even reached the American continent. Copies of his work can be found in Italy, England, Germany, Switzerland, Belgium, Spain and Mexico. Despite the significance of this, Terradellas is much more widely-known for his opera compositions. He moved to London in 1746 and put on two operas, *Mitridate* and *Bellerofonte*, which competed alongside operas by G. F. Handel. On his return to Italy, he premiered *Imeneo in Atene* in Venice in 1750, and his last opera, *Sesostri re d'Egitto* opened in Rome in 1751. Terradellas died shortly afterwards.

The use of the word ‘solemn’ in *Te Deum Solemne* leads me to believe that it could be the composition he wrote in Rome, according to Montserrat Molí I Frigola¹, for the birth of Princess (Infanta) Maria Isabel of Naples on 19 September 1740. At that time, Terradellas was the Chapel Choirmaster for the Spanish Ambassador to Rome, Cardinal Acquaviva. As far as I know, only one copy of this composition has been conserved, the one in the Estense University Library in Modena. This is the document used for this publication. Salamanca Cathedral is home to another piece entitled ‘*Tedeum A Quattro Voci Concertato / Con Violini Oboe Tromboe, e Corni / Del Sigre. / Domenico Terradellas*’, which contains different music.

Te Deum Solemne was performed by the *La Capella Reial de Catalunya* singers and *Le Concert des Nations* orchestra, using my musical transcription and conducted by Jordi Savall during the concert in homage to the memory of Ernest Lluch on 28 July 2001 at the Torroella de Montgrí Church.

Sergi Casademunt i Fiol

¹ Montserrat Molí Frigola COMPOSITORES E INTERPRETES ESPAÑOLES EN ITALIA EN EL SIGLO XVIII. Cuadernos de Sección. Música 7. (1994), p. 9-125. ISSN: 0213-0815

But, above all, for the Birth of the Infanta [princess] Maria Isabel of Naples, he composed a «solemn Te Deum and a Pontifical High Mass», officiated on 19 September 1740 by the Archbishop Rossi de Taranto at the Santo Spirito dei Napoletani church.

The original manuscript

It is a manuscript on paper measuring 223 x 303 mm with separate parts for the different voices and instruments. The part for the first oboe is missing the last page. The composition’s title is *Te Deum Solemne / del Sig. Terradellas*. The signature of the manuscript in the Estense University Library reads *Mus. F. II67 (1-19)*.

The structure of the composition combines *tutti*s with parts for soloists. Parts for the choir are present throughout the work and homophonic fragments alternate with fugues. The four arias for soloists are distributed throughout the work in a special way. The bass begins with a very simple melody, accompanied by string instruments and two bassoons. Next, the tenor, with a more intricate melody, accompanied only by string instruments. In the third aria, the contralto has a more melodic movement and, alongside the strings, it also introduces two flutes. Finally, the last solo part is for the soprano and calls for much more vocal virtuosity with strings and two oboes.

Criteria and comments regarding this edition

Being a practical publication based on a well-copied manuscript with very few errors, it is not a critical edition.

The original key signatures have been conserved which means they have one fewer accidental than what we would use nowadays.

Musical slurs have been repeated in similar fragments which did not have any and should be taken as indications of what they are: musical phrasing.

I have included dynamic markings for violins in the voice parts which did not have any. In general, there are no dynamic markings for wind instruments.

The first oboe part is missing the last page as mentioned previously. I have reconstructed the voice from the 68th bar onwards in the last part of *In te Domine Speravi* using previous fragments.

I have maintained the original tonality of the trumpets and French horns.

I have used current criteria to write the *basso continuo* chord notation, that is placing the higher notations above. I am extremely grateful to the music and *continuo* expert Dani Espasa for his help with this.

The text has been standardized following *Liber Usualis*.

TE DEUM SOLEMNE

DOMÈNEC TERRADELLAS

FORMACIÓ:

S, A, T, B solistes i cor
2vn, va, vc, cb, 2fl, 2ob, 2fg, 2trmp, 2trptes, timp., BC

1.- TE DEUM	ALLEGRO	Tutti
2.- PATREM	LENTO	B + corda i 2fg
3.- TU DE VITO	FUGA(Alla breve)	Tutti (-trpts i timp.)
4.- TE ERGO	LARGO	Tutti id.
5.- AETERNA FAC	ALL° MOD.	Te + corda
6.- PER SINGULOS	ADAGIO	Tutti + cordes
7.- ET LAUDAMUS	ALL° MOD.	Tutti (-trpts i timp.)
8.- DIGNARE DOMINE	ADAGIO	A + corda i 2fl
9.- MISERERE	ANDANTE	Tutti + corda + 2fg + 2trmp.
10.-FIAT MISERICORDIA	ALL° MAESTOSO.	S + corda i 2ob
11.-IN TE DOMINE	ADAGIO-ALL° MOD.	Tutti'

Durada aproximada 26'

TE DEUM SOLEMNE

PER A SOLISTES, COR I ORQUESTRA

1 TE DEUM

Domènec Terradellas (1713-1751)

Allegro

Flautas 1
2

Oboes 1
2

Fagots 1
2

Trompes I
en Do II

Trompetes I
en Do II

Timbales

Soprano

Contralt

Tenor

Baix

Violí I

Violí II

Viola

Orgue